

16) נלקמן בד: ר"ה לד:;
 17) נ"ל כד: מוס' ד"ה אלא;
 18) והכא, ד' ואחיתא רב
 יהודה עד פרסה כ"ל רש"י,
 19) מוספתא פ"ב ה"ט,
 20) נטעות הדפוס וע' הטעמה
 בעין יעקב, 1) שנת סב,
 21) נבר בריה כ"ל ובי"ה
 כשלתו פ' זק וכן איתא
 לקמן דל: 22) ע' ד' דרכי
 בב"ח ז"ל קודם ה"ל ד"י יעקב
 בר אבא, רש"י, 1) ד"ה של
 אחר ד"ה ואחוזן,

תורה אור השלם

1. לכן פה אֲשַׁשׁ לך דְּשָׂאֵל עָקֵב בִּי וְאֵת אֲשַׁשׁ לך הַבּוֹן לְקִרְיַת אֶלְדֵּיךָ יִשְׂרָאֵל:
2. שְׂמֹר רִגְלֶךָ כַּאֲשֶׁר תִּלְךְ אֶל בֵּית הָאֱלֹהִים וְקָרֹב לְשִׁמְעַת מַתַּת הַכַּסְיִלִּים וְזָבַח בִּי אֵימָן יוֹדְעִים לְעִשׂוֹת רַע:

הגהות הב"ח

16) גמ' איכא דמתני לה במתניא דברי אמר רב זבד אמר רב יהודה עד פרסה:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה שהרי וכו' שפסקינן דהוא באהל המת. כדלפניו זמ"ס דף ג פ"ב:

מוסף תוספות

א. בתוס' ר"ש כתב, אבל אם לא היה [חשוב] אורד שלהם לא היה מציל באהל המת מירי דהוי אשכולין שנבלע בביט דאמר' בפ"ק דובחים שאין ניצולין באהל המת.

רב ניסים גאון

פכין קטנים מצילין באהל המת. יעקבה בספרי (פרשת תהי) וכל כלי פתוח בכלי חרש הכתוב מדבר מה ת"ל פתוח ואפילו כל שהוא (והואיל והוא) [הוא] טמא באהל המת לפיכך אם היה מוקף בצמיד פתול מציל על מה שבתוכו כדמפרש התם של שדי והשי"ע עשויה צמותי הקל"ה המילונה והי"ד עשויה צראש לועתת תפילין של יד ורצועה קטנה מאד כפוף ראשה ונראית כמין יו"ד: **ואחוזן בימינו.** שלל צבגדו כדי שלל יפלו: **ביום.** כשהוא חולצן צבציל צית הכסא גוללן כמין ספר כדלמרון: **ונלילה.** כשהוא חולצן צבציתו על מנת להנייע עד הצקר: **עושה להם כיום טפה.** דחללו טפה דחשיב הכלי אהל להפסקי צינס לקרקע: **לא שנו.** דבעי טפה אלל צכלי שהוא כליין. כיס העשוי לנרצן דכליין קרוב להיות צטל אללס הילנך צעינן דבר הניכר שיהא חוץ צפניהס: **שהיי פנין קטנים מליין.** צהיקף נמיד פמיל צאהל המת וחקף על גז דלל הוו טפה חיי"י: **אמר הואיל ושרונוהו צבגן.** לאחוזן צידו משום שמימרון: ננטרן

דמר סבר. כל המפסקי צתפלתו אס שהה כדי לגמור כולה חוזר לראש כדלמרון גבי ק"ש לקמן צפירקין (דף מד:) וצשהה קל מיפלגי הכא: **האי אס שהה אס לא שהה מיבעי ליה.** צמילתא דרצ סקדא ורצ המנונא מיבעי ליה לאפלוגי צין שהה ללא שהה ומדלל אפליג שמע מינה אפילו צדלל שהה קאמר: **גברא דחויא הוא.** כשהתמיל להתפלל והיה לרין לנקציו דחוי הוא מלהתפלל הלך מנה שהתפלל אינה תפלה וחוזר לראש: **ומר סבר גברא חויא.** אע"פ שאינו יכול להמתין עד סיקים תפלתו תפלה ראויה היא מה שהתפלל קודם שתימה: **ועד כמה.** יכול להעמיד עצמו מנקציו שיהא מותר להתחיל צתפלה: **איכא דמסני.** להאי צמה דצרים אמורים צמתניתא גופא ולא משעמחא דרצ זבד ורצ יהודה וכו' איירי אינהו צשיעורא הוא דליירי: **שמור עצמך שלא תחטא.** ותלטרך רגלך ללכת אל צית האלהים להציא תחטאת: **הוי קרוב לשמוע.** תשובה צבהצאת קרצנך ממת אוחו ככסילים צלל תשובה: **שמור נקצין.** מצינ רגליך כמו להסך את רגלי (שמואל א' ד) שמור נקצין שלל יפיו: **צום הכסא קצו.** שיש צו לואה וכל צמי כסאות צצגמרח על פני השדה הס צלל חפירה: **עראי.** שזה מתמיל עכשיו לעשותו צית הכסא: **חונך ונפנה לאלטר.** ויאלחו תפילין צידו כדלמרון לקמן וצקצונו נמי אוחוזן צידו אלל שרין ללחץ צרחוק ד' אמות צצומן שהס צראשו הס צגלוי וגנאי הדבר: **מהו שינס כחפיליו.** כשהן צראשו קאמר: **שמה יפנה צהן.** גדולים: **צחורים הסמוכים לצום הכסא.** לפנים מן הגדר צשדה שהוא נפנה צה נומן צחורים צצכותל: **צחורים הסמוכים לרשות הרבים.** חורי כותלי מצימות השדה שאין עכצרים מצינן צמקוס הילוך צני אלס והוא יכנס לאחורוי הגדר לפנות: **גוללן.** צצלועות שלהן: **שלא הלא לרועה.** שיש צה קדושה שהרי צהן הוא קושצן וצקשר נראה צעשייתו כמין דל"ת על סס אחת מלומיות מה שבתוכו כדמפרש התם של שדי והשי"ע עשויה צצותלי הקל"ה המילונה והי"ד עשויה צראש לרועתת תפילין של יד ורצועה קטנה מאד כפוף ראשה ונראית כמין יו"ד: **ואחוזן בימינו.** שלל צבגדו כדי שלל יפלו: **ביום.** כשהוא חולצן צבציל צית הכסא גוללן כמין ספר כדלמרון: **ונלילה.** כשהוא חולצן צבציתו על מנת להנייע עד הצקר: **עושה להם כיום טפה.** דחללו טפה דחשיב הכלי אהל להפסקי צינס לקרקע: **לא שנו.** דבעי טפה אלל צכלי שהוא כליין. כיס העשוי לנרצן דכליין קרוב להיות צטל אללס הילנך צעינן דבר הניכר שיהא חוץ צפניהס: **שהיי פנין קטנים מליין.** צהיקף נמיד פמיל צאהל המת וחקף על גז דלל הוו טפה חיי"י: **אמר הואיל ושרונוהו צבגן.** לאחוזן צידו משום שמימרון: ננטרן

כיו הוה נקיט ספרא דאגדתא

מי שמתו פרק שלישי ברכות

כג.

חיישינן שמא יפנה בהן ואסור. ודוקא צצית הכסא קצווע חיישינן שמא יפנה צהן אלל צצית הכסא עראי שאין רגילים לפנות סס מותר להשתין צהן ולא חיישינן שמא יפנה צהן והא דמניח לקמן לא ישמין צהן אפילו צצית הכסא עראי היינו דוקא כשאחוזן צידו דחיישינן שמא ישפסף צהן הנילוצות אס יפלו מים על רגליו או יגע צצמה: **שהרי פבין קטנים מצילין באהל המת.** ועל כרחך מטעם אור הוה דלי לית צהו" אור כלל לא היו מצילין דהוי כמו אולנין צצנלן צעיט ע"ש מקצלין טומאה צאהל המת: **דצרים** גברא חויא הוא ותפלתו תפלה תנו רבנן צהנצרך לנקביו אל יתפלל ואם התפלל תפלתו תועבה אמר רב זבד ואיתימא רב יהודה לא שנו אלא שאינו יכול לשהות בעצמו אבל אם יכול לשהות בעצמו תפלתו תפלה ועד כמה אמר רב ששת צעד פרסה איכא דמתני לה 16) אמתניתא במה דברים אמורים כשאין יכול לעמוד על עצמו אבל אם יכול לעמוד על עצמו תפלתו תפלה ועד כמה אמר רב זבד 17) ע"ד פרסה אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן 18) הניצרך לנקביו הרי זה לא יתפלל משום שנאמר י' הכון לקראת אלהיך ישראל ואמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן מ"ד צשמור רגלך כאשר תלך אל בית האלהים שמור עצמך שלא תחטא ואם תחטא הבא קרבן לפני וקרוב לשמוע 19) (דברי חכמים) אמר רבא הוי קרוב לשמוע דברי חכמים שאם חוטאים מביאים קרבן ועושים תשובה מתת הכסילים [זבח] אל תהי ככסילים שחוטאים ומביאים קרבן ואין עושים תשובה כי אינם יודעים לעשות רע אי הכי צדיקים יגהו אלא אל תהי ככסילים שחוטאים ומביאים קרבן ואינם יודעים אם על הטובה הם מביאים אם על הרעה הם מביאים אמר הקב"ה בין טוב לרע אינן מבחינים והם מביאים קרבן לפני רב אשי ואיתימא רב חנינא בר פפא אמר שמור נקביך בשעה שאתה עומד בתפלה לפני. תנו רבנן 20) הניכנס לבית הכסא חולץ תפיליו ברחוק ד' אמות ונכנס אמר רב אחא בר רב הונא אמר רב ששת לא שנו אלא בית הכסא קבוע אבל בית הכסא עראי חולץ ונפנה לאלתר וכשהוא יוצא מרחיק ד' אמות ומניח מפני שעשאו בית הכסא קבוע איבעיא להו מהו שיכנס אדם בתפילין לבית הכסא קבוע להשתין מים רבינא שרי רב אדא בר מתנא י' אסר אתו שיילוה לרבא אמר להו אסור חיישינן שמא יפנה בהן ואמרי לה שמא יפיה בהן תניא איך הניכנס לבית הכסא קבוע חולץ תפיליו ברחוק ד' אמות ומניח בחלון הסמוך לרשות הרבים ונכנס וכשהוא יוצא מרחיק ד' אמות ומניח דברי בית שמאי ובית הלל אומרים אוחזן בידו ונכנס ר"ע אומר אוחזן בבגדו ונכנס בבגדו ס"ד זימנין מישתלי להו ונפלי אלא אימא אוחזן בבגדו ובידו ונכנס ומניחם בחורין הסמוכים לבית הכסא ואלא יניחם בחורין הסמוכים לרשות הרבים שמא יטלו אותם עוברי דרכים ויבא לידו חשד ומעשה בתלמוד אחד שהניח תפיליו בחורין הסמוכים לרשות הרבים ובאת זונה אחת ונטלתן ובאת לבית המדרש ואמרה ראו מה נתן לי פלוני בשכרי כיון ששמע אותו תלמיד כך עלה לראש הגג ונפל ומת באותה שעה התקינו צשיהא אוחזן בבגדו ובידו ונכנס תנו רבנן בראשונה היו מניחין תפילין בחורין הסמוכין לבית הכסא ובאין עכברים ונטלין אותן התקינו שיהו מניחין אותן בחלונות הסמוכות לרשות הרבים ובאין עוברי דרכים ונטלין אותן התקינו שיהא אוחזן בידו ונכנס אמר רבי מיאשא 21) בריה דריב"ל הלכה גוללן כמין ספר ואוחזן בימינו כנגד לבו אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן ובלבד צשלא תהא רצועה יוצאת מתחת ידו טפה אמר רבי יעקב בר אחא אמר רבי זירא צלא שנו אלא שיש שהות ביום ללבשן אבל אין שהות ביום ללבשן עושה להן כמין כיס טפה ומניחין 22) אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן ביום גוללן כמין ספר ומניחין בידו כנגד לבו ובלילה עושה להן כמין כיס טפה ומניחין אמר אביי 23) לא שנו אלא בכלי שהוא כליין אבל בכלי שאינו כליין אפילו פחות מטפה אמר מר זוטרא ואיתימא רב אשי תרע שהרי י' פכין קטנים מצילין באהל המת ואמר רבה בר בר חנה כי הוה אולינן בתריה דרבי יוחנן כי הוה בעי למיעל לבית הכסא הוה יהיב לן כי הוה נקיט תפילין לא הוה יהיב לן אמר הואיל ושרונוהו רבנן ננטרן

עין משפט
נר מצוה

נח א מיי פ"ד מהל' תפלה הלכה יג טמג עשין יע טוש"ע אור"ח סימן קד סעיף ה':
 נב ב ג מיי סס ה"י י סג טס טוש"ע אור"ח סימן קט"ז סעיף א':
 ס ד מיי אסמג טס טוש"ע סס סעיף א' ג:
 סא ה ו מיי פ"ד מהל' תפילין הלכה י סמג עשין כ טוש"ע אור"ח סימן מט סעיף ה' (נר אלפס כאן ובהל' תפילין דף עה):
 סב ז מיי אסמג טס טוש"ע טס סעיף א':
 [ח מיי טס]:
 סג ט י ב מיי אסמג טס טור שר"ע טס סעיף ה':
 סד ל מ מיי טס הלכה יע טס טוש"ע טס סעיף א':
 נ מ מיי פ"ד מהל' טומאת מת הלכה ג]:

רבינו הגאון

בית הכסא קבוע. פירוש, מקום שהוכן ליפנות בו בני אדם לנדולים וכל שכן להשתנה. מדרון. קום שהמים נמשכין ויורדין ואינן נקנין [נקרין] ולא נבלעו במקומן. ובית הכסא ארעי. מקום שנודמן לאדם בהליכתו (מפנה) [נפתח] שם או השתין בו מים. [אביעיא להו מהו שיכנס אדם בתפילין לבית הכסא קבוע להשתין מים וכו'. וקמ"ל דלא יכנס אדם בתפילין לבית הכסא קבוע אפי' להשתין מים]. התרתן לך כגון קבוע אסתי לך בראשונה ואין צריך לחלוק רק שיכסה אותם. א"ר יצחק תפיליו ואחר כך כנסת ופליגא דר' חייא דא"ר חייא מניחין על שלחנו וכן הדור לו. כל היכא דאיכא כהאי גונא בתלמוד ופליגא דפלוני קמ"ל בחולק, הלכך קמ"ל כר' חייא.

עין משפט
גר מצוה

כג:

מי שמתו פרק שלישי ברכות

מסורת הש"ס

נגטרן. ישמרני חניסס עמי וישמרני מן המזיקין: לא יאחו זידו וכו' ויפלו. שאין דעתו מיושבת עליו במפלה שהרי לכו תמיד עליהן שלא יפלו מידו: ולא ישן בהן. ° שמה ואי יפיה: הרי אלו כיוולא בהן. לענין מפלה שדואג עליהן שלא תפול הסקין ומזיקנו והקערה משפך והמעות יאבדו והכר יטוף: לים הלכסא כי הו ספניסל. דקמני לא ישמין במפילין: דבית שמאי הו. דאמרי לעילי^(א) מניחן בחלון הסמוך לר"ה ולא יכניסם זידו ויכנס: דאי ז"ב. הו אמרי לעילי^(א) אוזון זידו ונכנס: בית הספא ערלי. כגון להשמין שאין אדם הולך בשבילם לבית המסא והפעם הוואת

הו א מיי פ"ה מה' מפלה הלכה ה סמג עשן יט טור שריע אר"ח סימן לו סעיף א: הו ב מיי פ"ד מהלכות מפילין הלכה יח סמג עשן כז טור ושו"ע אר"ח סימן מג סעיף א: הו ג מיי פ"ה הל' טו סמג חס טוש"ע אר"ח סימן מג:

דברים שהתרתו דך כאן בו. ולא צעי לשנויי דברים

שהתרתו לך צצית הכסא ערלי אסרתי לך נקצוע דאסור לפנות בגדולים והתפילין צראשו אכל להשמין מותר משום דלא אשכחן צצרימא אכל הך דטפה וטפחיים אשכחן ליה צצרימא צהדיל הר"ר יוסף: והו

נגמרן אמר רבא כי הוה אוליגן בתרית דר"ג כי הוה נקיט ספרא דאגדתא יהיב לן כי הוה נקיט תפילין לא יהיב לן אמר הואיל ושרונהו רבנן נגמרון ת"ר^(א) לא יאחו אדם תפילין בידו וס"ת בזרועו ויתפלל הלא ישתיין בהן מים^(ב) ולא ישן בהן לא שינת קבע ולא שינת עראי. אמר שמואל^(ג) סכין ומעות וקערה וכבר הרי אלו כיווצא בהן. אמר רבא אמר רב ששת

לית הלכתא כי הא מתניתא דב"ש היא דאי ב"ה השתא בית הכסא קבוע שרי בית הכסא עראי מובעיא מיתבי דברים שהתרתו לך כאן אסרתי לך כאן מאי לאו תפילין אי אמרת בשלמא בית הלל התרתו לך כאן קבוע אסרתי לך כאן בית הכסא עראי אלא אי אמרת ב"ש הא לא שרו ולא מידי כי תניא ההיא לענין טפח וטפחיים דתני חדא כשהוא נפנה מוגלה לאחריו טפח ולפניו טפחיים ותניא אידך לאחריו טפח ולפניו ולא כלום מאי לאו אידי ואידי באיש ולא קשיא כאן לגדולים כאן לקטנים ותסברא אי בקטנים לאחריו טפח למה לי אלא אידי ואידי בגדולים ולא קשיא^(א) הווא באיש הא באשה אי הכי הא דקתני עלה^(ב) זהו ק"ו שאין עליו תשובה מאי אין עליו תשובה דרכא דמילתא הכי איתא אלא לאו תפילין ותשובתא דרבא אמר רב ששת תיובתא מכל מקום קשיא השתא בית הכסא קבוע שרי בית הכסא עראי לא כל שכנ הכי קאמר בית הכסא קבוע דליכא ניצוצות שרי בית הכסא עראי דאיכא ניצוצות אסרי אי הכי אמאי אין עליו תשובה מעלייתא היא הכי קאמר הא מילתא תיתי לה בתורת טעמא ולא תיתי לה בק"ו דאי אתיא לה בתורת ק"ו זהו ק"ו שאין עליו תשובה: °ת"ר יהרוצה ליכנס לסעודת קבע מהלך עשרה פעמים ד' אמות או ד' פעמים^(א) אמות ויפנה ואח"כ נכנס אמר ר' יצחק הנכנס לסעודת קבע חולץ תפילו ואח"כ נכנס ופלוגא דר' חייה דא"ר חייה מניחין על שלחנו וכן הדור לן ועד אימת אמר רב נחמן בר יצחק^(ב) עוד זמן ברכה תני חדא צורר אדם תפיליו עם מעותיו באפרקסותו ותניא אידך לא יצור לא קשיא הא דאזמניה הא דלא אזמניה °דאמר רב חסדא היא סודרא דתפילין דאזמניה למויצר ביה תפילין צר ביה תפילין אסור למויצר ביה פשיטי אזמניה ולא צר ביה צר ביה ולא אזמניה שרי למויצר ביה זוזי ולאביי דאמר °הומנה מילתא היא אזמניה אע"ג דלא צר ביה צר ביה אי אזמניה אסור אי לא אזמניה לא בעא מיניה רב יוסף בריה דרב נחוניא מרב יהודה מהו שיניח אדם תפיליו תחת מראשותיו תחת מרגלותיו לא קא מיבעיא לי שנוהג בהן מנהג בזיון כי קא מיבעיא לי תחת מראשותיו מאי א"ל הכי אמר שמואל למותר אפילו אשתו עמו מיתבי לא יניח אדם תפיליו תחת מרגלותיו מפני שנוהג בהם דרך בזיון אבל מניחן תחת מראשותיו ואם היתה אשתו עמו אסור היה מקום שנבנה ג' טפחים או נמוך ג' טפחים מותר תיובתא דשמואל תיובתא אמר רבא אע"ג דתניא תיובתא דשמואל הלכתא כוותיה מ"ט כל

נעשה המקום הזה בית הכסא מחלה: שהפסי לך כאן. צצית הכסא קצוע: אסרתי לך כאן. צצית הכסא ערלי: מאי לאו תפילין. שאמרו בית הלל אוזון זידו ונכנס לבית הכסא קצוע ולהשמין בהם אסרו דמפרש טעמא לקמן: הא לא שרו. צצית הכסא קצוע: כי תניא הווא. לאו לענין תפילין תניא אלא לענין גלוי טפח וטפחיים לגדולים אינו מוגלה אלא טפח ולקטנים מוגלה וטפחיים ועלה קאי גלוי וטפחיים שהתמי לך כאן אסרתי לך כאן: לאחריו טפה. ולא יותר משום ניעעות: ולפניו טפחיים. משום קילוח מי רגלים הנמזין למרחוק: מאי לאו כו'. והיינו דקאמר לעיל דברים שהתמי לך צצית הכסא ערלי אסרתי לך קצוע: אלא אידי ואידי בגדולים. וממוך שהוא דוחק עצמו לגדולים הוא צא לידי קטנים הלכך צאש מלאחריו טפח ומלפניו טפחיים וצאשה מלפניה ולא כלום והכי קאמר הא דלעיל דברים שאסרתי לך צאשה התמי לך צאש: אי הכי דלענין טפח וטפחיים קתני דברים שהתמי לך כאן אסרתי לך כאן: הא דקסני עלה. כסיפא דידה חוה הווא ק"ו שאין עליו תשובה צצור זהו יש לך להשיצני ק"ו ואין לי עליו תשובה להחזיר לך אי אמרת בשלמא בתפילין קאמר וכדאמרן וז"ה היא היינו דקתני דיש כאן להקשות קל וחומר השתא בית הכסא קצוע שרי בית הכסא ערלי מיבעיא ואין לי תשובה להשיצך עליו אלא אי אמרת לענין טפח וטפחיים מאי ק"ו יש להקשות כאן: אורחא דמילתא הכי הווא. שהאיש רריך לגלות לפניו ולא האשה: סיבטא דצצא אמר רב ששא. דאמר בית שמאי היא ולא בית הלל דאם קן לא משכחת מידי לאוקמה הך צצרימא דקתני מאי שהתמי לך כאן אסרתי לך כאן: דליכא ניצוצות. שיהא רריך לשפשפן

(א) סוכה מה: (ב) [שם כו.], (ג) [כ"מ לה], (ד) שבת פב, (ה) סנהדרין מה, (ו) [שם מז: מה. מילה כו: ממחית לד:], (ז) [ש"ע], (ח) [ש"ס].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דל"א אמאי וכו' צצית הכסא קצוע חמור:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה ולא ישן בהן שפא יפיה. עיין סוכה ד' טו ע"פ וז"ש:

הגהות הגר"א

[א] רש"י ד"ה ולא ישן בהן שמה יפיל. כ"ל:

מוסף רש"י

ולא ישן בהן. שמה יפלו מידו, והכי אוקימנא ליה בהישן (סוכה טו). דהא דקתני לא קבע ולא ארעי בגנקיע ליה צציה (שם טז. א.). אזמניה ולא צר ביה. הזמנה לאו מילתא היא (סנהדרין מה.). צר ביה ולא אזמניה. אקראי בעלמא הווא (שם.).

רב ניסים גאון

ולאביי דאמר הזמנה מילתא היא, עיקר דבריו של אבוי במס' סנהדרין כפי נגמר הדין (דף ח) איתמר האורג בגד למת אבוי אמר אסור ורבא אמר מותר אבוי אמר אסור הזמנה מילתא היא:

בימינו מעל רגליו: בית הכסא ערלי. לקטנים: דאיכא ניצוצות. הנימזין על גבי רגליו ואמרינן במסכת יומא (דף ג.) מניחם לשפשפן שאסור לאדם שיצא בניצוצות שעל גבי רגליו שמה יראה ככרות שפכה ונמלא מוץ לעז על בניו שהם ממזרים ילכך אי אפשר לאחוז תפילין זידו: הא מילתא. דתפילין דבית הכסא ערלי וקצוע: סיטי לה צסורס טעמא. להתיר צצית הכסא קצוע את האסור צצית הכסא ערלי משום טעמא דניצוצות: דאי איהו לה צסורס ק"ו. לומר דין הוא להקל צצית הכסא ערלי קל ולהחמיר צצית הכסא (א) חמור ולא תזול כתר טעמא אלא כתר חומרא וקולא ואין עבדין איפכא אין לי עליו מה להשיצך שאין לי למנול שיהא בשום מקום בית הכסא ערלי חמור מן הקצוע שאוכל להשיצך אם התמי צקצוע שהוא קל דצצור פלוגי נמיר בשל ערלי שהוא חמור זה אכל טעמא איכא למאי דעבדין דהכא איכא ניצוצות והכא ליכא ודבר זה לאו קל וחומר לא קל ולא חמור: הניכנס לסעודת קבע. וגנאי הוא שיצטרך לנקבו בתוך הסעודה: מהלך עשרה פעמים כו'. ובכל פעם ופעם צודק עצמו ויושב אולי יוכל להפנות שהילוך מוריד הגדולים לנקב: חולץ תפיליו. שמה ישתכר בסקעודה ויתגנה בתפיליו: וכן הדור לו. שיהו מזומנים לו וחוזר ויניחם בשעת צרכה: צאפרקסותיה. סודר של ראשו: עם מעותיו. לא עם המעות ממש אלא שני קשרים זה אכל זה: ה"ג הא דאזמניה הא דלא אזמניה. להפיל סודר לפילין דיון דאזמניה שוב אסור לצור צו מעוט מאחר שהקלו לך: לר ביה. אי אזמניה אין אי לא אזמניה לא קדיש ושרי למילך ביה דהכי תניא צהדיל צסנהדרין (מה): הניח צו תפיליו יניח צו מעוט: ולאצני דאמר הזמנה מילתא היא. גבי אורג בגד למת צסנהדרין צפרק נגמר דצין (ד' מז): מהו שיניח תפיליו תחת מראשותיו. צלילה כשהוא ישן: אם היה מקום גבוה ג' טפחים. למעלה מראשותיו ועליו נותן התפילין או למטה מראשותיו יולא מקום מן המטה: כל

הו א מיי פ"ה מה' מפלה הלכה ה סמג עשן יט טור שריע אר"ח סימן לו סעיף א: הו ב מיי פ"ד מהלכות מפילין הלכה יח סמג עשן כז טור ושו"ע אר"ח סימן מג סעיף א: הו ג מיי פ"ה הל' טו סמג חס טוש"ע אר"ח סימן מג:
הו ד מיי פ"ה מהלכו' מפלה הלכה ה סמג עשן יט טוש"ע אר"ח סימן לו סעיף א:
הו ה מיי פ"ה מהל' דעות הל' ו טור שריע אר"ח סימן מג סעיף ד:
ו [מיי פ"ד מהל' תפילין הל' יח טוש"ע אר"ח סי' מג סעיף א]:
ע ד מיי פ"ד מהלכות דעות הלכה צ:
עז ד ט מיי פ"ד מהל' תפילין הלכה טו סמג עשן כז טוש"ע אר"ח סימן מ סעיף ח:
עב י מיי פ"ה הל' ט סמג חס טוש"ע אר"ח סי' מב סעיף ד:
עג ב ל מיי פ"ה הל' כז סמג חס טוש"ע אר"ח סי' מ סעיף ג:

